

MENSELIJK

EERLIJK

DUURZAAM

**GROEN
LINKS
KAMPEN**

**VERKIEZINGS
PROGRAMMA
2022-2026**

VOORWOORD	4
DE MENSELIJKE GEMEENTE	5
WONEN	6
Wonen is een recht! We pakken de wooncrisis aan.	7
Hoe wonen we in onze gemeente?	8
ARMOEDE, SCHULDEN EN PARTICIPATIE	8
Armoede en sociale zekerheid	9
Meedoen zonder schulden	9
Participatie	10
ZORG EN BEGELEIDING	11
Het gaat om de mensen	11
Het gaat goed met ons	12
KINDEREN EN JONGEREN	13
Kansen vergroten	13
Onderwijs	14
SPORT, BEWEGEN EN GEZONDHEID	15
DE DUURZAME GEMEENTE	16
LUCHT, WATER EN BODEM SCHOON	17
Schone lucht	17
Schoon water	17
Schone bodem	18
WE HOUDEN DE GEMEENTE GROEN	13
We bouwen alleen huizen waar vraag naar is	18
Inbreiden vóór uitbreiden	18
Duurzame bedrijvigheid en bedrijventerreinen	19
Groene wijken	19
Groen beheer	20
Groen in het buitengebied	21
DUURZAAM: OOK VOOR VOLGENDE GENERATIES EEN GEZOND KLIMAAT	22
Lichthinder	23
Duurzame energie	23
Verwarming zonder aardgas (warmtetransitie)	24
Glastuinbouw	24
eerlingen doen mee	24
Circulaire economie – afval als grondstof	24
Klimaatadaptatie (droge voeten)	25
De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld	26
BREDE WELVAART ALS BASIS VOOR VOORUITGANG	26
Goed Groeien	26

VOORRANG VOOR FIETSER EN VOETGANGER	27
Ruim baan voor de fiets	27
Veiligheid voor voetgangers	28
Bereikbaarheid per trein of bus	28
De auto als het moet	28
Geen vliegveld in Lelystad	29
DUURZAME LANDBOUW	30
Duurzame landbouw en eerlijke voeding	30
Dierenwelzijn	31
DE (H)EERLIJKE GEMEENTE	32
WELKOM IN KAMPEN	33
Levendige Binnenstad	33
Welkom / Thuis in buurten, wijken en kernen	35
Recreatie en Toerisme	35
Discriminatie	35
Nieuwkomers en migranten	36
Ontspannen samen leven	37
KUNST, CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED	37
Kunst	37
Cultuur	38
Cultureel Erfgoed	38
VEILIGHEID: ZACHT ALS HET KAN, HARD ALS HET MOET	39
Inzetten op preventie	39
Waar nodig repressie	40
DE WERELD HOUDT NIET OP IN KAMPEN	40
We denken niet alleen aan onszelf	40
Regionale samenwerking	41
HET GEMEENTEHUIS	41
Klantvriendelijke dienstverlening	41
De gemeente verandert: inwoners aan zet	42
Transparant en integer bestuur	42
Personeelsbeleid en inclusiviteit	43
FINANCIËN	44
Eerlijk bijdragen	45
Duurzaam sluitend begroten	45

VOORWOORD

Beste Kiezer,

Met trots deel ik het programma van GroenLinks met je. Ons verkiezingsprogramma beschrijft de gemeente zoals GroenLinks die voor ogen heeft: menselijk, eerlijk en duurzaam. Een gemeente waar je met plezier woont en werkt. Waar kinderen kunnen spelen en iedereen echt telt. Waar een groene en gezonde omgeving normaal is. Een gemeente die bijdraagt aan jouw geluk.

In de afgelopen vier jaar heeft GroenLinks meebestuurd met vier raadsleden in de gemeenteraad én een wethouder in het college. We hebben in die jaren veel kunnen doen om Kampen menselijker, eerlijker en duurzamer te maken. Het werk is niet af. Beter gezegd: dat is nooit af. Wij staan klaar voor de volgende vier jaar, met al onze energie en inzet.

In ons programma geven we per thema kernachtig aan wat wij willen bereiken en waarom we dat belangrijk vinden. Met voorbeelden laten we zien hoe we dat willen realiseren en wat dat concreet oplevert. Het programma geeft richting aan onze raadsleden, die straks namens alle kiezers in de gemeenteraad aan de slag gaan voor de inwoners van Kampen, IJsselmuiden en de kernen en voor hun leefomgeving. Wij willen een gemeente die menselijker, eerlijker en duurzamer is. Zo bouwen we aan een gemeente waarvan inwoners en bezoekers zeggen: 'Ik ben hier graag'.

Meer over onze idealen en over wat we doen om die waar te maken lees je in ons programma. Wie liever eerst de hoofdlijnen wil weten, kan hieronder al de kernpunten lezen. Voor nu: veel leesplezier, laat van je horen als je vragen hebt en gebruik je stem op 16 maart!

Edwin Burgman
Lijsttrekker GroenLinks Kampen

*Als je ziet hoe het beter kan
en je kent de oplossingen,
dan ga je daar toch voor?
Kies samen met ons voor
menselijke, eerlijke en
duurzame oplossingen.*

GROENLINKS WERKT HARD AAN

BETAALBAAR WONEN

Ieder mens heeft recht op een passende woning. Daarvoor zijn meer sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen nodig. We bouwen genoeg voor de echte vraag, dus ook voor ouderen, mensen die alleen of met twee wonen en voor 'anders wonen'.

KLIMAATCRISIS EERLIJK AANPAKKEN

We willen snel en betaalbaar naar schone energie. Wij kiezen voor een eerlijke aanpak. Ook met een smalle beurs moet je je huis kunnen isoleren of zonnepanelen kunnen plaatsen. Met een flinke investering voorkomen we energie armoede en maken we Kampen veel duurzamer.

BESTAANSZEKERHEID VOOR IEDEREEN

Iedere volwassene en elk kind verdient het dat er genoeg is om van te leven: om gezond te eten, goed gekleed te zijn, een huis te hebben en dat te kunnen verwarmen. En iedereen verdient de kans om zich te ontwikkelen. Als dat niet vanzelf lukt, moet de gemeente bijspringen.

EEN FIJNE EN GROENE LEEFOMGEVING

Voor het geluk van mensen en voor dierenwelzijn zorgen we voor meer bomen, groene ruimte en schone bodem en lucht. Er komen meer fiets- en wandelpaden. We zeggen nee tegen Lelystad Airport en de laagvliegroutes boven Zalk, Wilsum, Kamperveen, 's-Heerenbroek en Kampen.

LEVENDIGE BINNENSTAD

De binnenstad is het kloppende hart van onze gemeente, levendig en uitnodigend. Bezoekers voelen zich welkom én bewoners wonen er prettig. Overlast wordt aangepakt. Fitte bezoekers parkeren hun auto aan de randen of komen te voet of op de fiets.

“AN 'N SLINGER VAN DEN IESSEL, LEG AL EEUWENLANG 'N STAD”

Onze monumenten en ander erfgoed vertellen als geen ander het verhaal van de hele gemeente Kampen en de Hanze. We zetten ons in voor bescherming en behoud van ons erfgoed. Zo houden we voor inwoners en bezoekers de verhalen levend.

IEDER MENS IS UNIEK, IEDER MENS TELT

Iedereen moet hand in hand over de Oudestraat of het Markeresplein kunnen lopen. Wie je ook bent, waar je ook in gelooft, hoe je er ook uitziet. Uitsluiting verdwijnt niet vanzelf. We verzetten ons tegen discriminatie en zetten ons in voor verbinding, met vrijheid en ruimte voor iedereen om mee te doen.

MEER WAARDERING EN STEUN VOOR CULTUUR

Cultuur brengt mensen bij elkaar. Mensen worden geraakt door muziek, kunst en dans. Elke euro die aan kunst en cultuur wordt besteed, betaalt zich ruimschoots terug in saamhorigheid, geluk en creativiteit én draagt bij aan ontwikkeling en economie. Daarom investeren wij in cultuur.

DE
MENSELIJKE
GEMEENTE

IEDEREEN DOET MEE

Iedereen wil het leven naar eigen inzicht inrichten, dromen waar maken en gelukkig zijn. GroenLinks staat voor een gemeente die daarvoor de voorwaarden schept, mensen stimuleert en vertrouwt en waar nodig een handje helpt. . De sleutel daarvoor: kansenongelijkheid aanpakken. Wij willen kansen eerlijker delen dan nu het geval is; zodat elk kind een goede start kan maken en zodat ieder mens kans heeft op werk, een fatsoenlijk inkomen, een betaalbare woning, uitstekend onderwijs en goede zorg. Wonen is een recht voor ieder mens. Dat gaat om meer dan een dak boven je hoofd. Wij vinden het belangrijk dat mensen graag in onze gemeente wonen en willen dat er een passende woning is voor iedere inwoner.

WONEN

In de gemeentelijke plannen is er te veel aandacht voor de bouw van dure woningen voor inwoners van buiten Kampen. Dat zet de woningmarkt in Kampen alleen maar verder onder druk. GroenLinks maakt zich sterk voor een eerlijke woningvoorraad. Wij willen dat allereerst meer betaalbare woningen worden gebouwd, zodat het voor iedereen mogelijk wordt om een passende woning te vinden. Woningen die gebouwd worden zijn energieneutraal en duurzaam. Het is daarnaast belangrijk dat mensen kunnen wonen in een voor hen passende woning: een woning die past bij de bijzondere mogelijkheden of beperkingen van de bewoner(s), met de nodige voorzieningen in de buurt. GroenLinks Kampen wil leefbare wijken en kernen.

WONEN IS EEN RECHT! WE PAKKEN DE WOONCRISIS AAN

Het is duidelijk: we zitten in een diepe wooncrisis die veel inwoners raakt. Wonen is een recht, geen verdienmodel. Ook niet voor de gemeente. Er is met name een groot tekort aan (sociale) huurwoningen en betaalbare koopwoningen. Starters en mensen met een lager inkomen kunnen vrijwel niet aan een woning komen. Daarbij komt de enorme stijging van de huizenprijzen, waardoor veel mensen geen kans maken op de woningmarkt.

- De gemeente stimuleert de bouw van meer betaalbare (sociale) huur- en koopwoningen en investeert daarin . Het tekort aan betaalbare huur- en koopwoningen pakt de gemeente in samenwerking met de woningcorporaties en projectontwikkelaars aan.
- We scheppen ook andere (huur- of koop-)vormen die een oplossing kunnen bieden om het tekort aan betaalbare woningen op te lossen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan erfpacht, het splitsen van woningen of het opzetten van een gemeentelijke woningbouwvereniging.
- Met Delta Wonen, Beter Wonen en andere verhuurders maken we afspraken over betaalbare huur, duurzaamheid en aangepast wonen.
- De gemeente ontwikkelt mogelijkheden om starters op de woonmarkt te steunen zonder daarmee bij te dragen aan prijsopdrijving.
- We voorkomen dat investeerders bestaande huizen kopen om er zoveel mogelijk geld aan te verdienen en daarmee de woningmarkt verder onder druk zetten. Wie voor een redelijke huur verhuurt, houdt daarvoor de ruimte. Bij nieuwbouw van koopwoningen of de aankoop

daarvan geldt een zelfwoonplicht.

- Vernieuwende wooninitiatieven van inwoners en professionals en organisaties, die de stad eerlijker, mooier en schoner maken, krijgen volop de ruimte. Denk hierbij aan Tiny Houses, Groene Buren enz.
- We houden in de plannen rekening met de demografische ontwikkeling: kleinere huishoudens en vergrijzing.
- We zetten verhuiscoaches in om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.
- We willen niet dat er een uitverkoop plaatsvindt van sociale huurwoningen.
- We zoeken Quickwins om de woningvoorraad snel uit te breiden, denk hierbij aan kant en klare woningen enz.
- We vinden het een groot schandaal dat de meest kwetsbare jongeren, die een beschermde woonsituatie nodig hebben, zijn overgeleverd aan de markt en huisjesmelkers. We moeten daarom zo snel mogelijk zelf de regie krijgen op deze vorm van opvang.
- Wonen krijgt een impuls in de binnenstad door bedrijfs- en winkelpanden in een korte procedure (ook) een woonbestemming te geven.

HOE WONEN WE IN ONZE GEMEENTE?

- De gemeente werkt actief mee aan het levensloopbestendig maken van woningen.
- Voor inwoners met een laag inkomen bevorderen we de energiezuinigheid van woningen en verlagen daarmee de energierekening.
- In samenwerking met zorginstellingen en woningcorporaties zorgt de gemeente ervoor dat er voldoende woningen met zorg beschikbaar zijn voor degenen die niet meer zelfstandig willen of kunnen wonen.
- De leefbaarheid in de kernen Grafhorst, 's-Heerenbroek, Kamperveen, Wilsum en Zalk is gebaat bij behoud van voorzieningen. De gemeente maakt zich hier sterk voor in samenwerking met de inwoners van de kernen.
- De gemeente gaat actief leegstand tegen van kerken, winkels, woningen en kantoren. Voor dat de gemeente een vergunning voor sloop geeft, bekijkt ze de mogelijkheden voor herbestemming.
- De huisvesting van arbeidsmigranten wordt georganiseerd door woningcorporaties, waardoor migranten minder afhankelijk worden van werkgevers en uitzendbureaus.

ARMOEDE, SCHULDEN EN PARTICIPATIE

Bestaanszekerheid is een basisrecht. Iedere volwassene en elk kind verdient het dat er genoeg is om van te leven: om gezond te eten, goed gekleed te zijn, een huis te hebben en dat te kunnen verwarmen. Als dat niet vanzelf lukt, moet de gemeente bijspringen. GroenLinks wil dat die hulp geboden wordt vanuit een houding van vertrouwen. We willen sociale zekerheid bieden met minder controle en minder bureaucratie. We willen Kampen armoedevrij maken en kansenongelijkheid aanpakken.

*Schulden zijn niet
'eigen schuld, dikke bult'*

ARMOEDE EN SOCIALE ZEKERHEID

Mensen, die om welke reden dan ook in een moeilijke financiële situatie verkeren, laten we niet vallen. GroenLinks streeft naar een samenleving, waarbinnen iedereen maximaal economisch en financieel zelfredzaam is. We zorgen dan ook voor een goed systeem van sociale zekerheid, waarbij de mens leidend is in plaats van het systeem. Zeker voor kinderen is het belangrijk dat zij zich volop kunnen ontwikkelen. Daarvoor krijgt elk kind de mogelijkheid. Kinderen kunnen er niets aan doen wanneer er weinig geld is voor bijvoorbeeld sport en cultuur.

- We maken Kampen Armoedevrij
- We bieden goede inkomensondersteuning aan huishoudens die dat nodig hebben. Regelingen zijn eenvoudig en bereikbaar voor inwoners. Maatwerk in het toekennen is belangrijker dan het toepassen van inkomensgrenzen.
- We hebben bovenal aandacht voor kinderen. We voorkomen dat zij een valse start maken en zij mogen niet opgroeien in armoede. We bieden daarom ondersteuning aan hun ouders.
- In onze maatschappij moet een voedselbank overbodig zijn. (Financiële) Ondersteuning moet zo goed zijn, dat inwoners zichzelf kunnen redden. Maar zo lang dit niet lukt, zorgt de gemeente ervoor dat de voedselbank een fatsoenlijk onderkomen heeft.
- Voor kwijtschelding van specifieke belastingen en heffingen voor minima gaat de norm naar 130% van de bijstand.
- Werken in deeltijd in combinatie met een aanvullende uitkering leidt nogal eens tot gedoe. We zorgen dat werken loont. Zeker als werken in deeltijd het hoogst haalbare is voor die persoon.
- De gemeente experimenteert om inwoners zo goed mogelijk te begeleiden en durft daarin nieuwe stappen te zetten, zoals inkomstenvrijlating, minder regelgeving en basisinkomen.
- De gemeente verlaagt niet automatisch de bijstandsuitkering naar 325 euro bij een tijdelijke opname in een instelling (GGZ). 'Wat is nodig' wordt het uitgangspunt, zodat deze inwoners niet in de schulden worden geduwd.

MEEDOEN ZONDER SCHULDEN

Schulden zijn niet 'eigen schuld, dikke bult'. Het is een groot maatschappelijk probleem dat mensen in langdurige armoede stort en levens van gezinnen ontwricht. Inwoners met (problematiese) schulden krijgen vaak veel te laat hulp. Enerzijds komt dat omdat zij zich te laat melden. Schaamte speelt daarbij een rol. Maar anderzijds wordt er door organisaties, bedrijven en soms al aanwezige hulpverleners te weinig op gelet. Effectieve schuldhulp helpt inwoners om weer vooruit te kijken, zodat ze niet langer in een negatieve spiraal blijven draaien. Hoge energiekosten leiden ook tot schulden, omdat er, na de kosten van wonen en levensonderhoud, te weinig geld overblijft voor de energierekening. Energiearmoede moet daarom worden aangepakt.

- We willen het taboe op schulden doorbreken, zodat inwoners zich op tijd melden voor hulp. Het vroeg signaleren van schulden is daarom belangrijk.
- We zetten ons er voor in, dat ook de (semi-)overheid meewerkt aan betalingsregelingen en schuldregelingen. (Overheids-)instanties werken elkaar te vaak tegen bij het oplossen van problemen.
- Huisuitzettingen worden koste wat kost voorkomen. De gemeente gaat hierin ook optrekken met de particuliere huursector.
- De gemeente Kampen biedt aan mensen met schulden gratis bewindvoering en budgetbeheer aan.
- We pakken energiearmoede aan.

PARTICIPATIE

De arbeidsmarkt verandert steeds weer. Soms zijn er meer banen, soms minder. Bovendien verandert het soort banen door vernieuwende technologie en robotisering. Daarom is blijven leren van belang. GroenLinks ziet dat we mensen met succes naar werk kunnen bemiddelen op basis van hun vaardigheden. Er is meer dan (het ontbreken van) een diploma. Dit is een aanpak waar we de Kamper werkgevers bij nodig hebben. Die werkgevers hebben we ook nodig om banen op maat te creëren. Dat zorgt in het algemeen voor meer kwaliteit en werkvreugde. En belangrijker nog: meer inwoners met een beperking kunnen op die manier betaald werken verrichten. Zo werken we aan een inclusieve arbeidsmarkt met werk dat loont. Daarvoor hebben we arbeidsintensieve bedrijven nodig voor elk opleidingsniveau. Ook jeugdwerkloosheid is een probleem. Daarom is blijvende aandacht nodig voor schooluitval, stageplaatsen en leer-/werkplekken.

Re-integratiebeleid maken we samen met betrokkenen en werkgevers. We besteden juist aandacht aan de doelgroepen die zonder steun moeilijker werk vinden. Dwang en repressie helpen niet om mensen aan het werk te krijgen. Hulp en aandacht wel.

- Wie een bijstandsuitkering heeft, kan, nadat het aan de sociale dienst is gemeld, zonder verlies van de uitkering gedurende een halfjaar 'proefsamenwonen'.
- In Kampen passen we de kostendelersnorm in de Participatiewet niet toe als het gaat om woningdeling met meerderjarige kinderen tot zij 30 jaar oud zijn. Dit vermindert de druk op de woningmarkt en voorkomt dak- en thuisloosheid.
- De arbeidsmarkt houdt niet op bij de gemeentegrens. Regionale samenwerking is daarom nodig.

Re-integratiebeleid maken we samen met betrokken werkgevers

- Daar waar betaald werk (nog) niet mogelijk is, is vrijwilligerswerk een goed alternatief om mee te doen aan de samenleving.
- We werken samen met bedrijven en scholen aan voldoende stageplaatsen. In aanbestedingen stellen we SROI-eisen, zodat er aandacht is voor sociaal werkgeverschap.
- De gemeente heeft een voorbeeldrol en is een inclusieve werkgever. We bieden plek aan divers personeel, inburgeraars en studenten die een stageplek zoeken.
- Zelfstandige kleine ondernemers, die tijdelijk niet voldoende inkomsten genereren en wel de ambitie hebben door te gaan met hun bedrijf, krijgen daar ondersteuning bij. Daarbij kunnen zij wel tegelijkertijd hun onderneming voortzetten.

ZORG EN BEGELEIDING

HET GAAT OM DE MENSEN

In zorg en begeleiding staat aandacht voor de mens voorop en niet regels en structuren. Door 'onttutting' en vertrouwen zijn mensen in staat hun eigen leven vorm te geven en zoveel als mogelijk zelf de regie te hebben en keuzes te maken. Voor zorg en welzijn geldt: voorkomen is beter dan genezen. Een gezonde omgeving, tijdige en adequate begeleiding en goede (woon- en zorg) voorzieningen zijn van groot belang.

Samen met inwoners zoekt de gemeente passende oplossingen als er problemen ontstaan. Beter nog is, dat we inwoners ondersteunen voordat er problemen ontstaan. De inwoner met de vraag is leidend, niet de verschillende wetten en loketten die er zijn. Een integrale benadering is belangrijk. Wie hulp nodig heeft, moet eenvoudig de weg daarheen kunnen vinden en snel uitsluitel krijgen over ondersteuning die nodig is.

Veel mensen hebben vroeg of laat hulp nodig. De gemeente is via de WMO en Jeugdzorg verantwoordelijk voor een deel van deze zorg en begeleiding. GroenLinks wil dat de gemeente uitgaat van wat een inwoner nodig heeft. Inzet is altijd dat de hulp zorgvuldig is en recht doet aan de behoefte van wie die hulp krijgt. We praten met mensen, niet over hen.

Inwoners doen zelf veel voor een goed leven voor zichzelf en voor anderen. Samen maken we daarmee van onze gemeente een goede plek om te leven. GroenLinks vindt het belangrijk dat iedere inwoner, jong of oud, helemaal mee kan doen.

- We zetten in op preventie. Voorkomen van problemen is beter dan ze later oplossen.
- De gemeente daagt inwoners en organisaties uit om een zorgaanpak te ontwikkelen of een succesvolle zorgaanpak aan te reiken die het welzijn van mensen vergroot en tegelijk kostenbesparend kan zijn.
- Inwoners krijgen een integrale ondersteuning, zonder gedoe met verschillende loketten of verschillende contactpersonen.
- Uitgangspunt is dat inwoners zo zelfstandig en aangenaam mogelijk kunnen leven in Kampen. Daarbij houden zij, waar mogelijk, de regie in eigen hand. Dat geldt ook voor mensen die extra kwetsbaar zijn door een ziekte of beperking.
- De deskundigheid van hulpverleners ten aanzien van mensen (en specifiek jongeren) met een licht verstandelijke beperking wordt versterkt.
- De kwaliteit van de zorg moet leidend zijn; goed is belangrijker dan goedkoop.

- De gemeente waardeert mantelzorgers en ondersteunt hen passend, bijvoorbeeld met respijtzorg, een lotgenotengroep, een attentie.
- Mantelzorgers kunnen niet alle problemen oplossen als het gaat om zorgtaken. De gemeente bepaalt niet wat een mantelzorger aan kan. Uitgangspunt is dat mantelzorgers ondersteuning bieden in aanvulling op de zorgprofessional.
- De gemeente doet geen beroep op jongeren onder de achttien voor mantelzorg. Er is aandacht, waardering en waar nodig ondersteuning voor kinderen en jongeren die mantelzorger willen en kunnen zijn.
- We organiseren zorg zo dicht mogelijk bij de inwoner.
- Eenzaamheid is een groeiend probleem in veel leeftijdsgroepen. Met verenigingen en instellingen wordt samengewerkt om eenzaamheid en sociaal isolement te voorkomen of weer op te heffen.
- De gemeente dringt bij zorgorganisaties aan op behoud van de vaste hulp, maatwerk en inzet van gekwalificeerde mensen.
- De gemeente maakt zich sterk voor uitbreiding van specialistische en preventieve zorg in de polikliniek in Kampen.
- We zorgen voor voldoende verpleeghuisplaatsen in Kampen om mensen een thuis te bieden in hun vertrouwde omgeving.

HET GAAT GOED MET ONS

In een sociale gemeente voelen inwoners zich verbonden met elkaar. In een sociale gemeente willen mensen kansen creëren voor anderen en is er ruimte voor initiatieven van iedereen. Veel mensen voelen zich ook verantwoordelijk voor anderen. Persoonlijke verbanden, het verenigingsleven, buurt- en straatfeesten laten zien hoe mensen samen iets moois van hun leven maken. Dat kan ook betekenen: elkaar ondersteunen en zorg en welzijn onderling regelen. Zo ontstaat een solidaire samenleving, waaraan alle mensen hun bijdrage leveren. GroenLinks is groot voorstander van deze 'samenredzaamheid' in wijken en kernen.

De gemeente nodigt inwoners uit om samen te werken aan sociale cohesie en een mooie woonomgeving, door elkaar te ontmoeten, een handje te helpen als dat nodig is en samen te zorgen voor de straat en het buurtgroen.

We zetten ons in voor (welzijns-)activiteiten, zodat iedereen kan meedoen. We organiseren die activiteiten in samenspraak met bewoners op logische plaatsen in de gemeente.

De gemeente draagt er aan bij dat mensen zorg, gezin, werk en vrije tijd goed kunnen combineren. Bijvoorbeeld in aandacht voor werken vanuit huis, mobiliteit en kinderopvang.

De gemeente stimuleert kleinschalige voorzieningen zoals buurtkamers en sociale dagopvang. De gemeente biedt mensen met een handicap of beperking de gelegenheid om betekenisvol bezig te zijn met werk, vrijwilligerswerk of dagbesteding.

Er is voldoende kans en keuze voor oudere senioren om maatschappelijk mee te doen.

Kampen zorgt voor toegankelijkheid, volgens de brede omschrijving van het VN-verdrag, voor bijvoorbeeld slechtziende, rolstoelafhankelijke en laaggeletterde mensen. Het gemeentehuis en gemeentelijke instellingen worden letterlijk en figuurlijk 'drempelloos'.

KINDEREN EN JONGEREN

Kinderen en jongeren hebben een omgeving nodig die hen kansen biedt; waar ze zich thuis voelen en de wereld kunnen ontdekken, waar ze kunnen spelen en leren in een omgeving waar ze veilig zijn en waar ze ongehinderd kind kunnen zijn en hun afkomst niet hun toekomst bepaalt. Als kinderen en jongeren de kans krijgen om zichzelf te ontdekken en zich te ontwikkelen wordt als vanzelf ook hun omgeving sterker en mooier. Kinderen en jongeren weten vaak goed wat zij willen en hoe hun ideale omgeving eruit ziet, nu en in de toekomst. Het is belangrijk dat zij een stem krijgen.

KANSEN VERGROTEN

Een leven verloopt niet altijd op roltjes, ook niet als je kind of jongere bent. Grotere problemen zijn soms te voorkomen als kinderen en jongeren een goede basis hebben, thuis en in hun omgeving. En als er op tijd en op maat een helpende hand is als dat nodig is.

- Kinderen en jongeren moeten zorgeloos kunnen opgroeien in hun eigen omgeving.
- Er zijn voldoende uitdagende en veilige speel- en hangplekken voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. Elke wijk biedt ruimte voor natuurlijk spelen en er zijn genoeg (trap)veldjes.
- Kinderen en jongeren hebben invloed op ontwikkelingen in de gemeente en hun eigen wijk. De gemeente daagt jongeren uit om positieve initiatieven te nemen en uit te voeren.
- Voor het vroegtijdig signaleren van behoeften en problemen bevordert de gemeente de samenwerking tussen professionals die nauw bij gezinnen betrokken zijn, zoals leerkrachten, huisartsen en welzijnswerkers.
- Het CJG heeft oog voor ontwikkelingsachterstand én voor ontwikkelingsvoorsprong en biedt in beide gevallen passende begeleiding voor een goede start van kinderen en ouders.
- Er is een integrale benadering als een kind of gezin begeleiding nodig heeft. Ouders en kinderen denken mee over oplossingen voor problemen.
- Een huishouden met meerdere problemen krijgt één maatwerkplan met één verantwoordelijke hulpverlener.
- Wachtlijsten in de Jeugdzorg zijn onacceptabel.
- (Risico-) Jongeren vallen niet buiten de boot direct na hun 18e verjaardag. Er wordt tijdig ingezet op passende begeleiding vanaf 18 jaar.
- Alcohol- en drugsgebruik kunnen tot problemen leiden. Ouders en jongeren krijgen voorlichting over de gevolgen van middelenmisbruik in samenwerking met scholen, horeca en winkelbedrijven.
- De gemeente ontmoedigt gebruik van alcohol, drugs en andere verslavende middelen door jongeren.

Kinderen en jongeren moeten zorgeloos op kunnen groeien in hun eigen omgeving

ONDERWIJS

GroenLinks investeert in een Leven Lang Ontwikkelen. Zoveel mogelijk jongeren maken hun school af en halen minimaal de basiskwalificatie (havo of mbo-2).

Ook daarna is blijven leren nodig. De gemeente informeert, bijvoorbeeld over het levenlanglerenkrediet, en biedt, meer dan nu gebeurt, scholingskansen aan inwoners met een bijstandsuitkering.

De gemeente heeft een rol bij het verbeteren van basisvaardigheden van zogenaamde laaggeletterden: mensen die niet goed kunnen lezen, schrijven, rekenen of internetten.

Ongeveer één derde van deze mensen heeft een betaalde baan. Doorontwikkeling op het werk is voor deze groep moeilijk, omdat hun taal- of rekenvaardigheid onvoldoende is. Soms is deze achterstand de oorzaak van (oplopende) schulden of andere problemen, o.a. omdat post van instanties onbegrijpelijk is en/of reageren daarop moeilijk is.

Betere taalvaardigheid begint al vroeg. Dus we stimuleren dat ouders voorlezen en samen lezen met hun jonge kinderen.

- We maken meer werk van het bereiken en ondersteunen van inwoners met Nederlands als moedertaal die beperkte basisvaardigheden hebben.
- Bij leerlingenvervoer zetten we in op zelfstandig (leren) reizen als dat mogelijk is.
- De gemeente stimuleert educatieve projecten in de stad.
- We zorgen dat scholen prettige en veilige plaatsen voor alle kinderen en jongeren zijn.
- De geest scherp en meningen vormen over (actuele) kwesties is belangrijk. Daarvoor stimuleert de gemeente kunst, cultuur en debat in Kampen. Lezingen, exposities, (culturele) evenementen, debatten enzovoort dragen bij aan ieders blijvende ontwikkeling.
- Respect voor jezelf en respect voor anderen is belangrijk. Pesten is altijd nog een groot probleem. En lhbtqi+ jongeren voelen zich veel vaker onveilig op school dan andere leerlingen. We werken samen met scholen, zodat scholen een prettige en veilige omgeving zijn voor iedereen.

Respect voor jezelf en respect voor anderen: hand in hand

SPORT, BEWEGEN EN GEZONDHEID

Sporten en bewegen zijn gezond. Samen sporten en bewegen is bovendien een sociale gebeurtenis. Dat willen we stimuleren. Sporten moet financieel bereikbaar zijn voor iedereen. We richten onze woon- en werkomgeving zo in, dat fietsen en wandelen wordt gestimuleerd. Daar waar mogelijk steunen we sportverenigingen bij hun doelen om mensen te laten sporten en ontmoeten. GroenLinks vindt het belangrijk dat inwoners kunnen sporten. Sporthallen, sportvelden en de openbare ruimte moeten daarvoor voldoende mogelijkheden bieden. De accommodaties worden zo duurzaam mogelijk beheerd en gebruikt.

Gezondheid is je goed voelen, lekker in je vel zitten en kunnen gaan en staan waar je wil. Lichaamelijk en psychisch gezond zijn en blijven is van belang. De gemeente stimuleert dat waar mogelijk, bijvoorbeeld door het belang van voldoende beweging onder de aandacht te brengen. Verder is omgaan met en aanpassen aan (chronische) ziekte of andere tegenslag net zo belangrijk. Het concept van 'positieve gezondheid' is daarbij een goede benadering.

- Er is een goede samenwerking tussen het medische, het sociale en het welzijnsdomein om integraal aan gezondheid te werken.
- We laten meer mensen bewegen met slimme campagnes.
- Infrastructuur in Kampen nodigt uit om te bewegen. We hebben goede fiets- en wandelpaden.
- Er zijn sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte. Die leggen we in overleg met inwoners aan. 'Natuurlijk spelen' krijgt daarbinnen een plaats.
- We willen de samenwerking tussen sportverenigingen, scholen en maatschappelijke instellingen bevorderen. Doel is om overgewicht tegen te gaan en vitaliteit in de breedste zin te bevorderen.
- Roken schaadt de gezondheid. De gemeente ontmoedigt roken in de openbare ruimte.
- Sportverenigingen zorgen voor 'gezonde kantines'. Waar nodig ondersteunt het gemeentebestuur hierin.
- Sport voor mensen met een beperking krijgt de aandacht die het verdient. Sportverenigingen ondersteunen we bij het wegnemen van obstakels. We vragen aan mensen met een beperking welke obstakels zij ervaren en hoe we deze kunnen wegnemen.
- De regelingen, die sporten mogelijk maken voor gezinnen met een laag inkomen, blijven op peil en worden aan een grotere groep toegekend. De gemeente brengt deze regelingen onder de aandacht van belanghebbenden, scholen en verenigingen.
- De kwaliteit van sportvelden moet worden verbeterd door meer en beter onderhoud.
- De gemeente ondersteunt verenigingen die gebouwen en terreinen willen vergroenen en verduurzamen.
- 'Jeugd in beweging', het kennismakingsprogramma bij verschillende sportverenigingen, blijft bestaan.
- Bij de aanleg en vervanging van kunstgrasvelden is het voorkomen en oplossen van gezondheids- en milieuschade belangrijker dan de kosten die daarmee gemoeid zijn.

DE

DUURZAME

GEMEENTE

DUURZAAM EN GEZOND WORDT GEWOON

GroenLinks wil de klimaatverandering beperken. We willen minder energie verbruiken en van duurzame energie echt een alternatief maken. Wij hebben aandacht voor natuur en landschap. We willen groene en gezonde wijken met ruimte om te spelen, te sporten en elkaar te ontmoeten. We willen dat iedereen in een betaalbaar huis kan wonen. We houden het buitengebied groen en bouwen dus eerst in de bebouwde kom. Verouderde wijken renoveren we. Wij willen dat mensen schone lucht kunnen inademen als zij naar buiten gaan. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken en voor energieneutrale huizen. Als we kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen geven we een gezonde planeet door aan volgende generaties. We beschermen onze natuur en biodiversiteit en zorgen voor het welzijn van dieren.

LUCHT, WATER EN BODEM SCHOON

GroenLinks wil ervoor zorgen dat we de wereld schoner achterlaten dan we die hebben gekregen. We willen dat mensen en bedrijven zo min mogelijk schade toebrengen aan natuur en milieu. Dat kan door weinig ruimte en energie te gebruiken, gebruik van aardolie, aardgas, steenkool en andere fossiele energiebronnen te stoppen, zelf duurzame energie op te wekken en de vervuiling van lucht, water en bodem terug te dringen. Goed gedrag loont; de vervuiler betaalt.

SCHONE LUCHT

Luchtvervuiling is een onderschatte sluipmoordenaar; het geeft een verhoogde kans op astma, bronchitis en hartfalen. Ook de natuur heeft veel last van vooral stikstofuitstoot. Daarom wil GroenLinks schonere lucht in en rondom de gemeente.

- Minder (zwaar) verkeer op de IJsselkade. Landbouwverkeer en ander doorgaand verkeer rijdt via de Molenbrug.
- Op plaatsen waar automobilisten vaak te snel rijden komen snelheidsremmende maatregelen.
- Schone en stille bevoorrading van winkels met kleine elektrische vrachtwagens.
- We verbeteren de voorlichting via het energieloket over ander stookgedrag (brandstof en stooktijden) voor kachels, haarden, hottubs en vuurkorven, over soorten kachels en over gezondheidsrisico's en schade door houtrook voor CARA-patiënten.

SCHOON WATER

Schoon water is van levensbelang. Samen met het waterschap lost de gemeente vervuiling op en zorgt voor schone sloten, vijvers en grachten. Dat voorkomt stank en is beter voor het leven onder water.

- Verbetering van de doorstroming en de waterkwaliteit in sloten (in samenwerking met het waterschap)

GroenLinks staat voor een goede kwaliteit van bodem en grondwater

- De gemeente bevordert natuurvriendelijke oevers langs vijvers en sloten. Omdat planten het water zuiveren, komt dat de waterkwaliteit ten goede. Het is bovendien goedkoper, mooier en gunstig voor biodiversiteit.
- Afkoppeling, d.w.z. het scheiden van vuil (afval)water en schoon (regen)water, wordt de norm. Regenwater zakt bij voorkeur weg in de grond of wordt afgevoerd naar sloten en vijvers.

SCHONE BODEM

GroenLinks staat voor een goede kwaliteit van bodem en grondwater. Bodemverontreiniging is schadelijk voor de gezondheid van mens en dier. Samen met de provincie pakt de gemeente verontreinigingen aan.

- Verontreinigingen zoals bij de Buitenhaven worden gesaneerd en nieuwe verontreinigingen worden voorkomen.
- Mogelijke risico's van bodemverontreiniging voor inwoners, zoals in en langs de Burgel, worden onderzocht en aangepakt.

WE HOUDEN DE GEMEENTE GROEN

*Kampen is een mooie gemeente, dankzij een fraai natuurlijk buitengebied en veel groen in ker-
nen en wijken. Daar willen we zuinig op zijn. We respecteren de waardevolle dieren en planten en
beschermen de natuur in onze omgeving. We koesteren onze vier Natura 2000-gebieden, de meest
bijzondere natuurgebieden van Nederland.*

Zo blijft Kampen een plaats waar mensen graag wonen, werken, spelen en ontspannen.

WE BOUWEN ALLEEN HUIZEN WAAR VRAAG NAAR IS

GroenLinks Kampen wil alleen huizen bouwen die nodig zijn en daarbij ideeën van inwoners de ruimte geven.

- De gemeente zorgt voor voldoende en betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en middeninkomens. De gemeente steunt starters door de starterslening of het verlenen van een koopsubsidie.

- We bevorderen de doorstroming door voldoende woonruimte voor senioren te realiseren. We stimuleren 'generatieproof' bouwen.
- Kampen wordt een gemeente die ruimte geeft aan eigen initiatieven van inwoners, professionals en organisaties die de stad eerlijker, mooier en schoner kunnen maken, zoals Groene Buren, CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) en 'tiny houses' en geeft hieraan voorrang boven 'projectbouw'.
- De gemeente stimuleert het bouwen met gezonde materialen die zonder milieuschade of kwaliteitsverlies hergebruikt kunnen worden ('cradle-to-cradle'). We stimuleren het materiaalpaspoort voor nieuwbouw of verbouw.
- We houden scherp in de gaten hoeveel woningen er gebouwd moeten worden; niet te veel om een gezonde woningmarkt te houden.
- We bevorderen en stimuleren natuurinclusief bouwen.

INBREIDEN VÓÓR UITBREIDEN

We houden het buitengebied groen door zo veel mogelijk en met voorrang binnen de bebouwde kom te bouwen. In woonwijken houden we rekening met de natuur. Er is in de bebouwde kom voldoende ruimte voor woningbouw, zoals de oude bibliotheek, voormalige Praxis/ Aldi, stadsarchief, Ichthus IJsselmuiden en Kop Spoorlanden.

- We bouwen niet in de 'groene longen'.
- Ook in Kampen staan nog te veel kantoren en winkelpanden leeg. De gemeente voert een actief leegstandsbeleid door deze panden zo snel mogelijk een nieuwe (woon-) bestemming te geven

DUURZAME BEDRIJVIGHEID EN BEDRIJVENTERREINEN

Ook als het gaat om bedrijvigheid kiest GroenLinks voor compact bouwen en bescherming van het buitengebied. Kopers met een energieneutraal businessmodel hebben voorrang bij kavelverkoop.

- De gemeente offert geen groengebieden meer op aan bedrijventerreinen.
- Er komt geen 2e Zuiderzeehaven. De IJssel is erg belangrijk voor de ruimtelijke kwaliteit van Kampen. Het uitbreiden van het aantal bedrijven langs de IJssel schaadt de beleving van het landschap vanaf het water voor toerisme en recreatie.
- Nog niet verkochte bedrijfsterreinen richt de gemeente in als 'tijdelijke natuur'.
- De gemeente richt bedrijfsterreinen duurzaam in. Intensief ruimtegebruik en clustering van bedrijfsactiviteiten zijn de uitgangspunten. Bij de vestiging of verandering van bedrijven helpt de gemeente met concrete tips voor verdere verduurzaming.
- Bij het uitgeven van bedrijfsgrond krijgen creatieve / ambachtelijke en groene/ energieneutrale en vernieuwende bedrijven voorrang.
- Bij nieuwbouw en revitalisering op bedrijventerreinen moet parkeren zoveel mogelijk op of onder de gebouwen gerealiseerd worden.

GROENE WIJKEN

In een groene wijk is het leven prettiger en gezonder. Kinderen kunnen lekker buiten spelen op natuurlijke speelterreinen en mensen kunnen dicht bij huis wandelen, fietsen en sporten.

Daarom wil GroenLinks het groen in onze gemeente beschermen en zelfs uitbreiden. We maken wijken groener met bomen, struiken en bloemen, met trapveldjes en kleine parken. We houden onze straten en pleinen, onze parken en plantsoenen schoon. Wie iets vervuult, ruimt het zelf op, dat is ons principe. Het Groene Hart en het Zoddepark zijn 'groene parels' binnen de gemeente, waar we goed voor zorgen.

- Het Groene Hart is een open park voor iedereen. Nieuwe bebouwing mag alleen, wanneer die past bij het park en wanneer eerst op andere plaatsen meer bebouwing verdwijnt. We zijn trots op het nieuwe voedselbos en de skatebaan. Horeca die past bij de schaal en het karakter van het park is welkom. Campers en ander gemotoriseerd verkeer horen niet in het Groene Hart.
- Het gebied Schans-Buitenwacht krijgt een groenere uitstraling. Groen, water en cultuurhistorie worden gecombineerd voor recreatie en beperkt parkeren. Het plan van omwonenden en de 'Vrienden van het Bolwerk' is daarvoor het uitgangspunt.
- De gemeente beschermt beeldbepalende, monumentale bomen en struiken. Deze komen op de 'Groene Monumentenlijst'.
- Er komt groen bij iedereen in de buurt, vooral in de meer versteende wijken zoals Brunnepe (Brunneper Bongerd) en de binnenstad. We stimuleren de actie tegelwippen en geven voorlichting over het vergroenen van tuinen.
- We bouwen 'natuurinclusief' en houden bij (ver)bouwen rekening met stadsnatuur (gierzwaluwen, vleermuizen, muurplanten).
- Inwoners die hun straat, buurt of dorp willen vergroenen, krijgen steun van de gemeente. Er komt meer ruimte voor geveltuinen en stadslandbouw. We stimuleren groene schoolpleinen en moestuinen en boomgaarden bij scholen en in wijken.
- Voor kinderen komen er 'natuuravonturen': gevarieerde natuurspeelplaatsen waar een kind met fantasie kan spelen en de natuur kan ontdekken. Groen en speelplekken zijn klaar op het moment dat mensen er gaan wonen. Alle speelplekken in de stad worden natuurspeelplekken.
- Gevarieerde beplanting geeft een mooier straatbeeld en is minder gevoelig voor ziekten en plagen. Bij de keuze van nieuwe aanplant wordt meer rekening gehouden met de bodemgesteldheid.
- Bomen kappen gebeurt alleen als het écht nodig is. Voor elke gekapte of omgewaaide boom komt minstens één nieuwe grote boom in dezelfde wijk terug. Het hout van de gekapte bomen bieden we aan voor hergebruik.

GROEN BEHEER

Het groenbeheer in de gemeente moet de leefomgeving mooier maken, bijdragen aan de gezondheid van de inwoners en goed zijn voor dieren en planten. GroenLinks reikt eens per jaar het Groene Lintje uit aan het bedrijf, de organisatie of de persoon die zich extra inzet voor een meer duurzame gemeente.

- De gemeente bestrijdt het onkruid op verhardingen en groen op de meest milieuvriendelijke manier, zonder gif. Zo beschermen we insecten als bijen en hommels en voorkomen we dat gifstoffen in grond, water en lucht komen.
- De gemeente stimuleert inwoners en bedrijven om onkruid milieuvriendelijk te bestrijden en geeft informatie over 'groener tuinieren'; zonder bestrijdingsmiddelen en met minder verharding.
- De gemeente beheert parken, bermen en oevers natuurvriendelijk, wat goed is voor de biodiversiteit. Daardoor komen er meer wilde bloemen, bijen en vlinders en meer schuilplaatsen voor dieren. Minder maaien wordt normaal.

- De gemeente vervangt het klepelen van de wegbermen door een maai-beheer met afvoer van het maaisel.
- We zijn trots op het voedselbos in het groene hart. Inwoners kunnen hier meer leren over en proeven van voedselgewassen
- De gemeente maakt het mogelijk dat er in Kampen net als in Amersfoort, Winschoten en Groningen een schaapskudde komt, die, waar dat kan, in wegbermen en openbaar groen graast.
- Overlast door dieren wordt zoveel mogelijk diervriendelijk voorkomen.
- De gemeente krijgt een stadsecoloog. Deze heeft als taak om de biodiversiteit en stadsnatuur in de gemeente te behouden, te verbeteren en te borgen bij nieuwe ontwikkelingen en bij aanleg en beheer van alle groen.

GROEN IN HET BUITENGEBEID

De gemeente is trots op de natuur in de gemeente en probeert die waar mogelijk te beschermen en waar dat nodig is te herstellen. We beschermen de schoonheid, de stilte en de weidsheid van ons landschap en de nachtelijke duisternis. We verbinden het groen binnen en buiten de stad. Zo kan iedereen van ons mooie landschap genieten en gaan natuur en ontspanning hand in hand.

- We beschermen het buitengebied van Kampen.
- De gemeente offert geen groengebieden op voor woningbouw. Het is raar om in het groen te bouwen in de wetenschap dat mensen genieten van groen zonder bebouwing. De gemeente ziet af van uitbreiden van Reeve en op andere plaatsen 'over' de N50.
- We koesteren de Zwartendijk en de gronden daaromheen als een belangrijke groene corridor.
- Dieren moeten zich vrij kunnen bewegen en planten moeten zich vrij kunnen verspreiden. Daarom moeten groene gebieden beter op elkaar aansluiten. De Ketelpolder krijgt een natuurfunctie.
- Het groene buitengebied is goed bereikbaar voor voetgangers en fietsers. Het Reevediep is bestemd voor extensieve recreatie, zoals wandelen en fietsen.
- In samenwerking met de provincie plaatst de gemeente rasters en faunapassages op plaatsen waar regelmatig dieren - zoals otters - worden doodgereden.
- Jacht als middel om schade te bestrijden, mag alleen bij ernstige schade of bedreiging van de volksgezondheid of veiligheid en pas wanneer alternatieven hebben gefaald. Plezierjacht wordt in de hele gemeente verboden.

*We beschermen
natuur en groen*

DUURZAAM: OOK VOOR DE VOLGENDE GENERATIES EEN GEZOND KLIMAAT

Ook in Kampen willen we doen wat we kunnen om klimaatverandering te beperken. De gemeente Kampen is daarom in 2035 energieneutraal. We maken zo veel mogelijk gebruik van de zon en de wind, we stimuleren energieneutraal bouwen en zijn blij met lokale energiecoöperaties. We stimuleren besparingsmogelijkheden, hergebruik van materialen en geven zelf het goede voorbeeld.

ENERGIEBESPARING

Verduurzaming begint met energiebesparing. Wat je niet nodig hebt, hoef je immers ook niet op te wekken. We breiden het energieloket uit met advies voor circulair bouwen en verduurzaming van monumenten. We stimuleren particulieren door middel van subsidies.

- De gemeente maakt haar eigen gebouwen energiezuinig door isolatie, zonnepanelen en groene daken. De gemeente is zich bewust van haar voorbeeldfunctie.
- De gemeente stimuleert het nemen van energiebesparende maatregelen in particuliere woningen.
- De gemeente leert van ervaringen met verduurzaming in andere gemeenten en andere organisaties door verbeterde samenwerking.
- Ontwikkelaars van energiezuinige en schone nieuwbouwprojecten krijgen korting op de grondprijs. We passen de legesverordening aan, zodat schone projecten ook korting krijgen op de kosten voor de benodigde vergunningen.
- Alle nieuwbouw wordt energieneutraal, bijvoorbeeld door goede isolatie, groene daken, zonnepanelen en warmtepompen. Nieuwbouw wordt gasloos.
- Woningcorporaties helpen we om het verkrijgen van betere energielabels voor hun woningen te versnellen en zo energie te besparen.
- We stimuleren het Midden- en Kleinbedrijf om te voldoen aan de energienormen uit de Wet Milieubeheer.

Verduurzaming begint met energiebesparing

LICHTHINDER

Donkere nachten zijn goed voor het welzijn van mens en natuur. De nachten in de gemeente Kampen worden donkerder: we gaan lichthinder tegen en besparen daarmee ook energie.

- De gemeente stimuleert bedrijven om verlichting en reclameborden 's nachts uit te doen.
- De gemeente zorgt dat gebouwen na 22.00 uur niet meer aangelicht zijn.
- Er komt een Meldpunt Lichthinder.
- Met behoud van de sociale veiligheid willen we de openbare verlichting 's nachts dimmen, de verlichting beter richten en gebruik maken van bewegingsgestuurde 'slimme' verlichting.

DUURZAME ENERGIE

GroenLinks wil ruimte voor alle vormen van duurzame energie, d.w.z. geen fossiele energie, geen kernenergie en geen biomassa. Alle beetjes helpen, maar om de kosten zo laag mogelijk te houden, gaan we vooral uit van grootschalige opwekking met wind en zon. We houden rekening met het landschap; windmolens langs bestaande infrastructuur hebben onze voorkeur. We zien zonnepanelen het liefst op daken van woningen, kantoren en bedrijven of in combinatie met windenergie. Samen met lokale energiecoöperaties, groene doe-het-zelvers en iedereen die zich inzet voor een mooie en schone gemeente gaan we daarvoor strijden. De gemeente gebruikt zelf uitsluitend duurzame energie van Nederlandse bodem. De gemeente participeert in windcorporaties om aan de eigen energiebehoefte te voldoen.

- We voeren het bod van de gemeente Kampen in de Regionale Energiestrategie (RES) uit en werken daarbij samen met buurgemeenten, buurprovincies en buur RES regio's.
- Energieneutraal worden we door toepassing van zonnepanelen op daken en windturbines op Haatland, in de Zuiderzeehaven en langs de N50. Het forse gasverbruik in de Koekoek dringen we terug met aardwarmte. Zonnevelden hebben we waarschijnlijk niet nodig; vanwege de grote gevolgen voor het landschap willen we die alleen nog als andere energiebronnen onvoldoende opleveren en alleen nog in combinatie met wind.
- We vinden dat windmolens en zonneparken volledig eigendom van onze inwoners en lokale bedrijven moeten zijn, zodat de Kampenaren niet alleen de lasten, maar ook de lusten van duurzame energie krijgen. De gemeente verbindt mensen, bedrijven en organisaties om gezamenlijk energie te besparen en duurzaam op te wekken in energiecoöperaties.
- We staan geen zonneparken toe. Zon op veld is alleen toegestaan in combinatie met wind. Hierdoor wordt er efficiënt gebruik gemaakt van de infrastructuur en blijven de maatschappelijke kosten laag.
- Initiatiefnemers betalen omwonenden een vergoeding voor eventuele waardevermindering.
- We voeren standaard een plan MER uit, waarin de effecten op de omgeving, op andere duurzaamheidsprojecten, gezondheid, en natuur omschreven worden.
- Om slachtoffers onder vogels te voorkomen, zorgen we dat windmolens worden stil gezet in perioden met veel vogeltrek.
- Geen schaliegasboring en -winning; Kampen blijft een schaliegasvrije gemeente.
- De gemeente helpt de corporaties bij het uitbreiden van zonnepanelen op daken van huurwoningen.
- Asbestdak eraf, zonnepanelen erop. We stimuleren dat asbestdaken op een veilige manier verwijderd worden en vervangen worden door een zonnedak of, indien dat niet mogelijk is, een Sedumdak.

VERWARMING ZONDER AARDGAS (WARMTETRANSITIE)

Aardgas is een fossiele brandstof die bijdraagt aan klimaatverandering. Daarom willen we af van verwarming met aardgas. Energieneutraal bouwen is al goed haalbaar in nieuwbouw, door goede isolatie, groene daken, zonnepanelen en warmtepompen. Maar ook de bestaande wijken moeten minder gas gaan gebruiken.

- We willen samen met bewoners en woningcorporaties kijken hoe we een wijk duurzaam kunnen verwarmen.
- Gebruik van gas verdwijnt geleidelijk. De toekomst is vooral elektrisch, met ruimte voor nieuwe, schone en veilige energiebronnen.
- GroenLinks wil dat iedereen daarbij mee kan doen; mensen die financieel niet in staat zijn om mee te doen, helpen we. We beperken energie-armoede door extra aandacht te geven aan verduurzaming van sociale woningbouw (samen met de woningcorporaties).
- De gemeente stimuleert initiatieven rond het opwekken van duurzame energie en het vermijden van olie, gas en steenkool.
- De gemeente informeert inwoners en bedrijven over toepassing van warmtepompen en zonnepanelen. We hebben speciaal aandacht voor de verduurzaming van monumenten en de mogelijkheden van de verduurzaming van de historische binnenstad.
- Het plaatsen van zonnepanelen op daken en 'Sedumdaken' staan we buiten de binnenstad altijd toe, zonder welstandsadvies.

GLASTUINBOUW

De Koekoekspolder is het glastuinbouwgebied van Kampen. De gemeente stimuleert er de verduurzaming van de bedrijfsvoering.

- We verkopen alleen kavels aan ondernemers die een volledig gasloze bedrijfsvoering hebben.
- Bestaande geothermiebronnen in de Koekoekspolder breiden we uit en we doen onderzoek naar ondiepe geothermie. Het grote gasverbruik wordt teruggedrongen door toepassing van aardwarmte.
- Er komt meer aandacht voor lichthinder door overmatige verlichting in kassen.

LEERLINGEN DOEN MEE

We betrekken het basis-, beroeps- en voortgezet onderwijs bij energieneutraal Kampen. Leerlingen en studenten kunnen een vernieuwende bijdrage leveren aan de belangrijkste programma's van de gemeente.

- Kinderen en jongeren worden betrokken bij het bedenken en ontwikkelen van groene en duurzame oplossingen
- We willen een jongeren-'green deal' met concrete doelen en monitoring.

CIRCULAIRE ECONOMIE - AFVAL ALS GRONDSTOF

We moeten veel minder weggooien. GroenLinks wil de wegwerpeconomie omvormen tot een circulaire economie. Afval wordt een grondstof die telkens opnieuw gebruikt wordt. De gemeente stimuleert hergebruik. En wat dichtbij beschikbaar is, importeren we niet van ver.

Zwerfvuil is één van de grootste ergernissen van inwoners

- We stimuleren het samen gebruiken van spullen
- We stimuleren reparaties en koesteren de Kringloopwinkel, het Repair Café en winkels die tweedehandsproducten verkopen.
- Het weggooien van nog bruikbaar voedsel dringen we terug.
- We gaan verder met gescheiden afval inzamelen, met als streven maximaal 25 kg restafval per huishouden per jaar.
- We stimuleren het gebruik van herbruikbare luiers. De inzameling van luierafval verbeteren we.
- Zwerfvuil is één van de grootste ergernissen van inwoners. Een schone omgeving geeft mensen een gelukkig gevoel. De gemeente neemt meer maatregelen om zwerfvuil te beperken.
- Er komen combi-prullenbakken zodat afvalscheiding ook mogelijk is in de openbare ruimte.
- De gemeente stimuleert het zelf composteren van tuinafval door het aanbieden van compostvaten.
- De vervuiler betaalt. Wie weinig afval produceert, heeft daar dus zelf financieel voordeel van.
- Het materialenpaspoort wordt standaard ingevoerd bij elke nieuwbouw en verbouw van woningen.

KLIMAATADAPTATIE (DROGE VOETEN)

Om wateroverlast te beperken komt er meer ruimte voor water. Regenwater houden we zo lang mogelijk vast om verdroging van de grond te voorkomen. Daarvoor is meer groen nodig. We vergroenen bestaande wijken en pleinen. Regenwater dat nog wel afgevoerd wordt, gaat niet langer het riool in, maar wordt afgevoerd naar sloten: de zogenaamde afkoppeling.

- De gemeente stimuleert het opvangen van regenwater door het aanbieden van regentonnen en geeft advies bij infiltratie van water in de grond.
- Samen met het waterschap stimuleert de gemeente het vergroenen van tuinen, waardoor regenwater beter in de grond kan wegzakken. De actie tegelwippen voeren we jaarlijks uit. We onderzoeken de mogelijkheid van een tegeltax of een groenbonus.
- De gemeente zet zich samen met het Waterschap in om peilverlaging en verdere bodemdaling in het buitengebied (met name de Koekoekspolder en de polder Mastenbroek) te voorkomen.

DE GEMEENTE GEEFT ZELF HET GOEDE VOORBEELD

In 2025 is de gemeentelijke organisatie energieneutraal.

- Er komen zonnepanelen op alle gemeentelijke panden.
- We nemen deel in windprojecten in de stad.
- Alle noodzakelijke dienstreizen zijn duurzaam: per fiets, OV of elektrische auto. Het wagenpark, inclusief vrachtwagens, is elektrisch.
- Alle aanbestedingen gaan uit van de Green Deal circulair inkopen. Niet de laagste prijs is leidend, maar het effect op het milieu.
- De gemeentelijke catering blijft duurzaam (biologisch, regionaal) en heeft standaard ook een veelzijdig vegetarisch aanbod.

BREDE WELVAART ALS BASIS VOOR VOORUITGANG

GroenLinks Kampen investeert nu in de economie, de banen en de samenleving van de toekomst. Wij pleiten voor een breed begrip van welvaart en vooruitgang: 'brede welvaart'. Als we kijken met het oog op brede welvaart, kijken we niet alleen naar inkomen. Het gaat ook over de samenleving, klimaat, veiligheid, wonen, gezondheid en meer. Wat is economische groei waard, als deze ten koste gaat van onze luchtkwaliteit? Het buitengebied? Van de gezondheid van onze inwoners?

GOED GROEIEN

Onze nieuwe economie bouwen we op al die mensen en bedrijven die eerlijk en duurzaam werken. Op goed werkgeverschap, met oog voor Kampen, de wereld en de mensen om ons heen. Op het midden- en kleinbedrijf (MKB), startups, digitalisering, kennis en groene innovatie. Zo'n economie kan niet zonder een sterke en betrouwbare lokale overheid. Een lokale overheid die investeert, de grenzen van de planeet erkent en kiest voor een eerlijke verdeling van kennis, macht, inkomen en onze natuurlijke hulpbronnen.

- We stimuleren ondernemingen die bijdragen aan een groene en eerlijke economie.
- We transformeren de bestaande bedrijventerreinen naar duurzame bedrijventerreinen.
- Kampen wordt een groene koploper. In het subsidie-, onderzoeks-, investerings-, aanbestedings- en inkoopbeleid van Kampen gaan we voldoen aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs.
- We kiezen voor groene industriepolitiek en stappen af van de strategie die vooral is gericht op fossiele havens met weinig werkgelegenheid. Er is dan ook geen plek voor een tweede Zuiderzeehaven.
- We willen dat de Regio Kampen-Zwolle zich profileert als een economische topregio met een schone economie. Groene energie, schone distributie en vervoer, biologische landbouw, duurzaam toerisme en een klimaatbestendige inrichting zijn daarbij sleutelwoorden.
- Door in te zetten op duurzame energie, circulaire economie, woningbouw en stedelijke infrastructuur creëren we veel werk.

- We ondersteunen Mkb'ers met advies, begeleiding en middelen om hun bedrijf te verduurzamen. Dit leidt tot een lager energieverbruik en daarmee lagere lasten voor die bedrijven.
- We ondersteunen startups die vooral sociale en/of duurzame winst opleveren maar die een (te) kleine financiële opbrengst hebben voor de maker/ eigenaar.
- Lokale markten voor ambulante handel hebben toegevoegde waarde. We maken deze markten toekomstbestendig, bijvoorbeeld door een stimuleringsbijdrage.

VOORRANG VOOR FIETSER EN VOETGANGER

De inwoners van Kampen fietsen veel. Dat is niet alleen goed voor de luchtkwaliteit, maar ook voor de verkeersveiligheid. GroenLinks is daar trots op en wil het fietsen in de gemeente verder stimuleren. We geven voorrang aan de fiets en de scootmobiel door betere fietspaden aan te leggen, oversteken voor fietsers veiliger te maken, de fietssnelweg naar Zwolle veiliger te maken en te verbeteren en het fietsparkeren verder uit te breiden. We willen dat mensen plezierig en veilig kunnen wandelen, ook als zij daarin, om wat voor reden ook, beperkt zijn. Voor fietsers en wandelaars is schone en gezonde lucht belangrijk. Ook daarom kiest GroenLinks voor schoon vervoer. Wij willen openbaar vervoer dat ons zonder uitstoot van schadelijke gassen brengt naar waar we moeten zijn. Voor elektrische auto's verbeteren we de infrastructuur.

RUIM BAAN VOOR DE FIETS

Fietsen is gezond. Voor veel mensen is de fiets of de scootmobiel het belangrijkste vervoermiddel om naar school, het werk, de winkel of voorzieningen te gaan. Daarom krijgt de fietser de ruimte en beschermen we de kwetsbare fietser.

- De gemeente heeft een fietsroutenetwerk met fietsstraten waar fietsers voorrang hebben op de auto. De gemeente zorgt voor slim verlichte fietsroutes, voorzien van goed herkenbare verharding en veilige kruispunten.
- Veiliger, vlotter en aantrekkelijker fietssnelwegen naar de grote school- en werklocaties in Zwolle en aansluiting op het fietsroutenetwerk in Kampen.

*De fietser krijgt de ruimte
en we beschermen
de kwetsbare fietser*

- Verkeerslichten krijgen secondetickers en regensensoren. Bij slecht weer krijgen fietsers daardoor sneller groen licht.
- De gemeente zorgt voor voldoende fietsparkeerplaatsen in de binnenstad, bij winkelcentra en bij bedrijven.
- Op verschillende plekken in Kampen zijn leen- of huurfietsen beschikbaar, ook op zondag.
- Er komen oplaadpunten voor elektrische fietsen verspreid over de stad.
- Er komen veilige schoolroutes. De gemeente spant zich in om het verkeer naar en rondom scholen veilig te maken. We ontmoedigen het naar school brengen met de auto door geen 'Kiss and Ride plaatsen' te maken.
- We toetsen fietsroutes op toegankelijkheid voor bijvoorbeeld scootmobiel, duo- en driewiel-fiets.

VEILIGHEID VOOR VOETGANGERS

Lopen is gezond, maar voetgangers zijn kwetsbaar in het verkeer. Goede, veilige en aantrekkelijke voetpaden, duidelijke routes en veilige oversteekplaatsen stimuleren mensen om te gaan wandelen.

- Stoepen zijn goed onderhouden en toegankelijk, ook voor mensen die gebruik maken van een rolstoel of rollator of op pad zijn met een kinderwagen.
- De gemeente stimuleert ouders en hun kinderen te voet naar school te (laten) gaan.

BEREIKBAARHEID PER TREIN OF BUS

Goed openbaar vervoer is belangrijk voor mensen die daarvan afhankelijk zijn en is beter voor het milieu dan het gebruik van de auto.

De gemeente zorgt er samen met de provincie voor dat de stations Kampen en Kampen Zuid snel en veilig bereikbaar zijn, te voet en per fiets en met frequent rijdend openbaar vervoer, ook in avonduren en op zondag.

- De gemeente blijft zich inzetten voor het behoud van de stadsbus en verbetering van de aansluitingen van de bus op de trein.
- De gemeente dringt er bij de provincie op aan dat busmaatschappijen beroepschauffeurs niet vervangen door vrijwilligers.
- De gemeente verbetert de verkeersveiligheid rond station Kampen.
- Nieuwe woonwijken zijn ook per openbaar vervoer bereikbaar. Wij zetten ons in voor openbaar vervoer op afroep.
- De mogelijkheden voor gratis openbaar vervoer worden onderzocht.
- We bieden ruimte voor een watertaxi op voorwaarde dat er respect is voor de natuur in de uiterwaarden.

DE AUTO ALS HET MOET

GroenLinks wil vervuiling en overlast door auto's zoveel mogelijk beperken. Een autovrije binnenstad is aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers.

- Bezoekers parkeren aan de randen van het centrum. De gemeente vergroot hier de parkeer-capaciteit. Bij Schans-Buitenwacht (station Kampen) wordt de hoeveelheid parkeerplaatsen niet groter. Als uitbreiding nodig blijkt, realiseert de gemeente dat op de Kop van bedrijven-terrein Spoorlanden.

- De geplande parkeerplaats bij de Boven Havenstraat komt te vervallen, omdat daar niet voldoende ruimte voor is.
- De gemeente verkleint het aantal parkeerplaatsen in de binnenstad. De overblijvende parkeerplaatsen zijn met voorrang voor vergunninghouders, elektrische auto's en gehandicapten.
- De tijdsduur voor het vergunningparkeren in de binnenstad wordt uitgebreid naar 24/7.
- In dichtbebouwde woongebieden zoals Zuid, Brunnepe, Grafhorst en Wilsum wordt gezocht naar oplossingen voor de parkeerdruk.
- De gemeente richt de 30 km-zones zo in, dat veiligheid voor fietsers en voetgangers verbeterd en 30 km echt het maximum is.
- We moedigen het 'autodelen' aan door in alle wijken een aantal parkeerplaatsen beschikbaar te stellen voor deelauto's.
- Voor elektrische auto's komen extra parkeerplaatsen met een elektrisch oplaadpunt beschikbaar.
- Langs de N50 worden met spoed maatregelen getroffen om de verkeersveiligheid te vergroten, zoals rijbaanscheiding en een waarschuwingssysteem voor files.

GEEN VLEGVELD IN LELYSTAD

Opening van Lelystad Airport leidt tot geluidshinder en vervuiling in onze gemeente, o.a. door de laagvliegroutes. Dit geldt vooral voor Kamperveen, Wilsum, 's-Heerenbroek, Zalk, Reevedorp en Onderdijks. GroenLinks wil die hinder voorkomen.

- Samen met andere afdelingen van GroenLinks en de Tweede Kamerfractie blijven we ons inzetten om uitbreiding van vliegveld Lelystad te voorkomen.
- De trein moet een aantrekkelijker alternatief worden voor vliegreizen tot 750 km.

*We zeggen 'nee' tegen
Lelystad Airport*

DUURZAME LANDBOUW

GroenLinks kiest voor een gezonde landbouwsector die, meer dan nu, produceert met respect voor mens, natuur en milieu. Dat betekent minder schaalvergroting, grondgebonden veehouderij en minder megastallen. GroenLinks kiest voor meer ruimte voor dieren. Dat is beter voor de dieren en beter voor de gezondheid van mensen.

DUURZAME LANDBOUW EN EERLIJKE VOEDING

GroenLinks vindt het van belang dat de hele landbouw duurzamer wordt. Kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit. Boeren verdienen een goede beloning voor hun diensten aan de samenleving, zoals natuurbeheer.

- De gemeente zet zich in om de biodiversiteit in het landelijk gebied te vergroten en stimuleert maatregelen om weidevogels te behouden.
- De gemeente stimuleert 'natuurinclusieve landbouw' (natuurvriendelijk boeren, spuitvrije akkerranden en natuurvriendelijke oevers langs sloten).
- Er moet een einde komen aan de stalbranden, die elk jaar weer veel dieren het leven kosten. Samen met de provincie- en de Tweede Kamerfractie zetten we ons in voor betere brandbeveiliging in nieuwe en bestaande stallen.
- De gemeente dringt er bij de Veiligheidsregio op aan dat de brandweer is voorbereid op het aanpakken van stalbranden door te zorgen voor voldoende bluswater, regelmatig te oefenen en een aanvalsplan voor stalbranden op te stellen.
- We versterken duurzame land- en tuinbouw. De gemeente promoot streekproducten en gebruikt duurzame producten bij activiteiten en evenementen.
- Een biologische markt krijgt vaste voet aan de grond in Kampen. Hierdoor wordt ook de lokale afzet van biologische streekproducten gemakkelijker.
- Scholen besteden meer aandacht aan herkomst en productie van voedsel.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door alleen biologische en dierproefvrije producten te kopen. De catering van de gemeente heeft ook vegetarische en veganistische producten. De Kampereiland vastgoed NV krijgt de opdracht om te onderzoeken hoe biologisch boeren op Kampereiland en andere pachtgronden kan worden bevorderd.
- De gemeente staat het plaatsen van schuilstallen in weides toe.

De gemeente stimuleert 'natuurinclusieve landbouw'

DIERENWELZIJN

GroenLinks wil dat de gemeente zo wordt ingericht dat de omgeving goed is voor de dieren die er leven; zwerv-(huis)dieren en in het wild levende dieren. Er worden afspraken gemaakt en maatregelen genomen en er wordt beleid opgesteld dat het welzijn van deze dieren waarborgt.

- We versterken het huidige dierenwelzijnsbeleid. We gaan voor meer en beter dierenwelzijn in de gemeente Kampen.
- We geven ondersteuning op maat aan organisaties (zoals het dierenasiel en vogel- en egela-siel) en werkgroepen die zich inzetten voor het dierenwelzijn in de gemeente.
- De dierenambulance wordt vergoed en ook ingezet om gewonde, vrij levende dieren, op te halen.
- Binnen de gemeente Kampen wordt voorlichting preventief ingezet om te zorgen dat toekomstige eigenaren van dieren een bewuste keuze maken.
- Binnen de gemeente worden geen evenementen met dieren georganiseerd als die ten koste gaan van het dierenwelzijn.
- De gemeente etaleert de meldpunten dierenmishandeling, zodat inwoners misstanden in het dierenwelzijn kunnen melden en er door de instanties actie ondernomen kan worden.
- Er komen faciliteiten voor honden en baasjes, bijvoorbeeld veilige losloopveldjes voor honden, waar honden vrij kunnen lopen zonder ander verkeer te (ver)storen.

**DE
(H)EERLIJKE
GEMEENTE**

IEDEREEN IS ANDERS EN ER IS RUIMTE VOOR IEDEREEN

We willen een open samenleving, waarin iedereen mee kan doen en er vrijheid en ruimte is voor iedereen, ongeacht leeftijd, gezondheid, geboortegrond, geslacht, relaties of huidskleur en ongeacht culturele, levensbeschouwelijke, religieuze en andere keuzes. In Kampen maakt het niet uit wat je bent en hoe je denkt of leeft. Ieder mens is uniek en ieder mens telt, helemaal.

Er is recht op verschil. Sterker nog, die verschillen maken onze gemeente boeiender en mooier, zolang alle mensen wel gelijkwaardig zijn en iedereen mee kan doen. Ongelijkheid en uitsluiting verdwijnen niet vanzelf. We hebben mensen nodig die opkomen voor verbinding en zich uitspreken tegen discriminatie. Wij willen een einde maken aan ongelijke kansen en ongelijke rechten.

We werken samen met inwoners en organisaties aan een open en inclusieve gemeente. Een gemeente die fysiek, sociaal, financieel, informatief en digitaal toegankelijk is. Daarvoor hebben we een lokale inclusie-agenda. Daarin staat beschreven hoe we hier invulling aan geven.

De gemeente wordt voorloper: gemeentelijke informatie, voorzieningen en panden zijn zo goed als mogelijk toegankelijk. De gemeente en de door de gemeente gesubsidieerde instellingen doen alles wat ze kunnen om inclusief te worden.

WELKOM IN KAMPEN

GroenLinks staat pal voor onze vrijheid. Die staat als een huis, ook al zijn mensen heel verschillend. Je kunt zijn wie je bent, je kunt zeggen wat je vindt, je mag liefhebben wie jij wilt in Kampen. Je voelt je er thuis.

Bij vrijheid hoort dat inwoners aan anderen niet hun keuzes kunnen opleggen. Wie zelf vrij wil zijn, draagt daarmee ook de verantwoordelijkheid om aan anderen diezelfde vrijheid te geven. Die vrijheid en ruimte ervaren veel mensen nu nog onvoldoende.

Vrijheid en ruimte voor iedereen betekent ook dat onze gemeente voor iedereen toegankelijk is, zonder blokkades voor mensen met fysieke of andere beperkingen en zonder drempels voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven bijvoorbeeld. Kortom, we willen een in alle opzichten gastvrije gemeente zijn, waar mensen zich welkom voelen, erbij horen, thuis zijn.

LEVENDIGE BINNENSTAD

- De binnenstad is een plek waar het goed toeven is en we de rijkdom van ons erfgoed kunnen bewonderen. Daarom wordt de binnenstad autoluw.
- In de binnenstad wordt beleven steeds belangrijker dan kopen. GroenLinks wil werken aan een binnenstad waar veel te beleven valt en aan centra die meer zijn dan winkelgebieden. Het traditionele winkelaanbod verandert. Er komen steeds vaker tijdelijke winkels met voordelige aanbiedingen.
Een deel van de winkels in de binnenstad breidt uit en verplaatst zich naar de rand van de

stad. Daardoor ontstaat leegstand. Dit heeft gevolgen voor de levendigheid en aantrekkingskracht.

- Bestaand aanbod is aan het verdwijnen. GroenLinks vindt winkels belangrijk voor de levendigheid van de stad, voor de lokale werkgelegenheid en voor een mooie mix van wonen en werken.
- Er zijn toegankelijke openbare toiletten in de binnenstad.
- Buitenhaven, Bovenhaven en Schans-Buitenwacht worden aantrekkelijke gebieden waar iets te beleven is en waar mensen graag zijn.
- Verloedering en leegstand in de winkelstraten wordt aangepakt. We scheppen nieuwe kansen voor cultuur, duurzaamheid en (sociale) innovatie door in leegstaande panden (tijdelijk) plek te maken voor culturele pop-upwinkels, duurzame en innovatieve startups, sociale initiatieven en voor wonen.
- Initiatieven van inwoners en ondernemers worden serieus genomen, waarbij uitgegaan wordt van het principe 'mogelijk maken mits'.
- Een krachtig winkelgebied is belangrijker dan een groot winkelgebied. Wonen in de Oudestraat wordt weer gewoon.
- De binnenstad wordt locatie voor kleinere evenementen: kunstmarkt, theater, bandjes en dergelijke.
- Met de horeca maken we afspraken over veilig en vrolijk uitgaan. Gemeente en horeca zorgen samen voor de handhaving van de afspraken.
- We voorkomen dat panden in de binnenstad worden opgekocht. Hierdoor bewaren en bevorderen we de leefbaarheid.

*Wij zijn zuinig
op ons erfgoed*

WELKOM / THUIS IN BUURTEN, WIJKEN EN KERNEN

- De 'poorten' van Kampen zijn het visitekaartje van de gemeente. Het aanzien van deze entrees maakt dat inwoners en bezoekers zich welkom voelen.
- Fietsers en wandelaars vinden moeiteloos de route naar de kernen, het centrum van IJsselmuiden en Kampen, de stations, bezienswaardigheden, sportterreinen, culturele centra en recreatieplekken.
- Verouderde bedrijfspanden worden omgevormd voor creatieve of ambachtelijke bedrijvigheid.
- In samenwerking met ondernemers komt er afstemming om te komen tot levendige en veilige winkelgebieden. Dat kan door bijvoorbeeld afspraken te maken over bevoorrading, winkeltijden, toegankelijkheid voor mindervaliden, fietsparkeermogelijkheden, vergroening van winkelstraten en de verbetering van leefbaarheid en imago.
- Overlast vanuit zogenaamde zorgwoningen wordt opgelost. Frauduleuze zorgaanbieders krijgen geen kans meer.

RECREATIE EN TOERISME

Voor recreatie en toerisme heeft de gemeente een breed scala aan kwaliteiten die meer aandacht verdienen. Denk bijvoorbeeld aan het cultureel erfgoed, de musea, de IJsseldelta en het nationaal landschap, het theater en de evenementen. GroenLinks wil deze kwaliteiten beschermen en verduurzamen. Zogenaamde economische kansen, die deze kwaliteiten schaden, zijn voor ons geen kansen, maar bedreigingen.

- Langs de IJssel en het Reevediep en op andere plaatsen komen strandjes aan water, waarin jong en oud veilig kunnen zwemmen, zonder de natuurwaarden te schaden.
- Kampen zoekt samenwerking met andere gemeenten om meer bezoekers van buitenaf te trekken. Er zijn voldoende activiteiten met genoeg variatie, ook op zondag.
- De Nieuwe Markt kan gebruikt worden voor horeca en evenementen.
- Evenementen worden duurzaam en inclusief. Dit is ook een voorwaarde voor het evenementenbeleid. Festivals en evenementen krijgt volop ruimte, als zij toegankelijk zijn voor iedereen, kleur geven aan onze samenleving en bijdragen aan de ontmoeting van mensen uit heel verschillende culturen.
- In het stadspark zijn in de zomer regelmatig culturele evenementen.

DISCRIMINATIE

De gemeente pakt discriminatie en intimidatie aan, zet zich in voor meer verdraagzaamheid en pakt pesten aan. De gemeentelijke organisatie geeft het voorbeeld.

De gemeente stimuleert het debat over grensoverschrijdend gedrag en discriminatie. Het is duidelijk waar je terecht kunt met een klacht over discriminatie en intimidatie.

- De gemeente wijst actief op het Meldpunt discriminatie en sluit zich aan bij het Meld- en Adviespunt Radicalisering.

NIEUWKOMERS EN MIGRANTEN

Nieuwkomers hebben recht op een toekomstperspectief en zijn van harte welkom in onze gemeente. Erkende vluchtelingen krijgen snel de kans om een leven op te bouwen, de taal te leren en aan het werk te gaan. Voor inburgering, opleiding en het vinden van werk dragen zij zelf een grote verantwoordelijkheid. Alle nieuwkomers kunnen daarbij rekenen op de regie en de begeleiding vanuit de gemeente.

- De nieuwe wet inburgering geldt voor alle nieuwkomers, dus ook voor wie statushouder werd vóór 2022.
- Uitgewezen asielzoekers in nood krijgen van de gemeente tijdelijke ondersteuning en tijdelijke opvang.
- Jonge nieuwkomers krijgen extra aandacht.
- De gemeente helpt een statushouder zo snel mogelijk aan woonruimte en geeft integratiebegeleiding. Dit is maatwerk.
- We stimuleren ontmoeting tussen culturen. Nieuwe burens, vrienden en collega's kunnen verschil maken en ervoor zorgen dat nieuwkomers vanaf dag 1 meedoen. Goede contacten over en weer maken dat we beter samenleven met elkaar.
- Bij de huisvesting van arbeidsmigranten is er geen koppeling tussen werkgeverschap en huisvesting. De gemeente zorgt in samenwerking met de wooncorporaties voor passende huisvesting die inburgering bevordert.

ONTSPANNEN SAMENLEVEN

In onze gemeente leven we samen. De gemeente waardeert verschillen en stimuleert het gesprek tussen mensen over wat hen verbindt en onderscheidt. Als er spanningen ontstaan in de samenleving, helpt de gemeente mee om mensen weer met elkaar in gesprek te brengen.

De gemeente draagt bij aan de vrijheid en veiligheid van mensen van kleur, LHBTIQ+-ers (lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender en mensen met een intersekse, queer en anderen), mensen die om wat voor reden ook buitengesloten worden of niet zomaar mee kunnen doen. De 'Pride Progress vlag' wappert bij het gemeentehuis op de internationale Coming-Outdag, 11 oktober en op andere passende momenten, als een symbool van een gemeente die inclusief wil zijn. Het symbool onderstreept de belofte dat de gemeente actief en ambitieus bijdraagt aan inclusie.

- De gemeente werkt alleen samen met organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving. In zorginstellingen en bejaardenhuizen voelen mensen uit minderheidsgroepen zich evenzeer welkom als anderen.
- Vrijheid en ruimte is er ook op zondag. Het is niet aan de gemeente om ondernemen, werken of kopen op zondag te verbieden. Mensen zijn vrij om zelf hun zondagsbesteding te kiezen, mits ze anderen niet hinderen in hun eigen invulling.
- We komen niet terug op de vrijheid van supermarkten om op zondag de deuren te openen.
- Respectvol samenleven betekent ook, dat begraven mogelijk is met respect voor verschillende religieuze en culturele tradities.
- De gemeente onderzoekt mogelijkheden voor natuurlijk begraven binnen de gemeentegrenzen of, in samenwerking met buurgemeenten, in de nabije omgeving.

Kampen krijgt kleur op de wangen door kunst

KUNST, CULTUUR EN CULTUREEL ERFGOED

Kunst en cultuur verbinden, vormen en inspireren mensen, verrijken de lokale samenleving en maken de stad levendig en aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Daarom willen we de kwaliteiten van Kampen op het gebied van kunst, cultuur en cultureel erfgoed koesteren en versterken en toegankelijk maken voor alle inwoners. De culturele infrastructuur draagt bij aan voorkoming van eenzaamheid en zorgt dat iedereen mee kan doen.

Kampen krijgt kleur op de wangen door kunst, cultuur en cultureel erfgoed. Er is een breed cultureel spectrum met muziek, theater, film, schrijvers, dans en beeldende kunsten, van amateur kunstbeoefenaars en relatief veel professionele kunstenaars, culturele professionals en verenigingen. Cultureel erfgoed – onroerend en roerend – kenmerkt de stad. Grote culturele instellingen dragen bij aan het behoud en de ontwikkeling van het culturele klimaat. Een gunstig cultureel klimaat zorgt voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en inwoners en zorgt voor werkgelegenheid.

Kampen heeft alles in zich om een culturele koploper te worden. Dat staat of valt met een solide basis voor kunst, cultuur en behoud van cultureel erfgoed.

GroenLinks wil de culturele kracht versterken. De gemeente heeft hierin de regie. Samen maken we zo van Kampen een levendige, aantrekkelijke en kleurrijke gemeente. Een gemeente waar mensen graag leven of op bezoek komen, omdat ze zich welkom voelen. We stimuleren een broedplaats waar ontmoeting is en kunstenaars elkaar kunnen versterken.

KUNST

Kunst, kunstenaars en creatieve ondernemers verrijken ons leven en verbreden onze horizon. Door een divers kunstaanbod van hoge kwaliteit wordt Kampen bruisender en levendiger. We zijn trots op dit aanbod en dragen dit ook uit.

- De gemeente behoudt expositieruimtes en stimuleert nieuwe initiatieven.
- Er zijn aantrekkelijke vestigingsvoorwaarden voor kunstenaars. Dat betekent dat er atelierbeleid is en dat we kunstenaars niet wegstoppen in toevallig leegstaande panden. Kampen biedt hen een platform in de vorm van een broedplaats. Er komen langlopende contracten, zodat kunstenaars zekerheid hebben over hun ateliers.
- Kunstenaars kunnen exposeren in lege panden en winketalages. De gemeente kan daarin (laten) bemiddelen.

CULTUUR

Kampen is cultuurstad, met een samenspel van zeer uiteenlopende waarden, normen en overtuigingen. Juist daardoor kan iedereen zich welkom voelen in onze gemeenschap. Ook hier geldt: iedereen doet mee. De culturele instellingen onderschrijven de code diversiteit en doen actief mee met het beste van Kampen om armoede en eenzaamheid te bestrijden en te bevorderen dat iedereen mee kan doen. We hebben aandacht voor educatie en promotie van kunst en cultuur.

- Kunstenaars worden uitgenodigd en dan ook beloond voor cultuureducatie, de promotie van kunstbeoefening en de culturele promotie van de stad.
- De gemeente scheidt in samenwerking met verenigingen en culturele instellingen een basis voor een bruisende gemeente waar zeven dagen in de week culturele activiteiten mogelijk zijn.
- Cultuur verdient meer waardering en steun. Elke euro die aan cultuur wordt besteed, betaalt zich ruimschoots terug in saamhorigheid, geluk, schoonheid en creativiteit.

CULTUREEL ERFGOED

De gemeente beschermt bijzonder erfgoed, waaronder waardevolle en karakteristieke gebouwen, interieurs en landschapselementen. De gemeente betreft hier haar inwoners bij en organisaties als Erfgoedraad, Stichting Stadsherstel Kampen (SSK) en Stichting Behoud Erfgoed Brunnepe (BEB). De gemeente heeft een duidelijk erfgoedbeleid dat uitgaat van bescherming van monumentale panden en het monumentale stadsgezicht. Dat betekent niet dat verduurzaming en behoud van monumenten niet samen kunnen gaan.

- De gemeente ondersteunt eigenaren van monumentale panden in hun streven deze te behouden en te verduurzamen.
- De gemeente biedt monumentenscans aan.
- De gemeente maakt zich sterk voor het aanzien van de stad, de historische uitstraling en het levende verleden. Hierbij behoort ook het behoud van roerend cultureel erfgoed, zoals historische schepen.
- De gemeente stimuleert de herbestemming van waardevolle gebouwen en gebieden zoals de Boven Haven en de Koggewerf. Zij zorgt ervoor dat de panden toegankelijk blijven voor publiek, zodat veel mensen kunnen blijven genieten van cultureel erfgoed.
- De expositie van de IJsselkogge wordt niet alleen met overheidsgeld gefinancierd. De gemeentelijke bijdrage wordt niet groter dan 990.000 euro.

VEILIGHEID: ZACHT ALS HET KAN HARD ALS HET MOET

Kampen kan alleen een open samenleving zijn, als het er veilig is en de bewoners zich veilig voelen. Zonder veiligheid is er geen vrijheid. Inwoners moeten zich veilig weten, thuis, op straat en in het uitgaansleven. GroenLinks zet in op het voorkómen van criminaliteit. De gemeente ziet toe op een veilige inrichting van de openbare ruimte. Inwoners dragen zelf bij door een veilige omgeving te creëren. Veiligheid en leefbaarheid zijn gebaat bij een consequent en krachtig optreden tegen criminaliteit en overtredingen. Politie en toezichthouders werken daarbij samen met bijvoorbeeld hulpverleners, horeca en woningbouwverenigingen, maken heldere afspraken en handhaven deze. De gemeente heeft hierin de regie.

INZETTEN OP PREVENTIE

Voorkomen is beter dan genezen. GroenLinks zet in op het voorkomen van onveiligheid. Om criminaliteit te voorkomen moeten oorzaken aangepakt worden. Preventie van criminaliteit is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente en alle inwoners en ondernemers, in samenwerking met politie en justitie. Bij de preventie van strafbaar gedrag van jongeren worden ouders, de scholen, verenigingen en Welzijn de partners. GroenLinks is voor het inzetten van wijkteams om zo de wijken leefbaar te houden en eventuele problemen vroegtijdig te kunnen signaleren. Voor elke wijk is een wijkveiligheidsplan. De gemeente signaleert samen met bewoners, politie, instellingen en bedrijven onveilige punten en zoekt naar oplossingen.

- Met ondernemers maakt de gemeente afspraken over veilig uitgaan, veilig ondernemen en het tegengaan van overlast. De gemeente houdt rekening met de belangen van buurtbewoners.
- De gemeente zet in op brandpreventie. Inwoners en ondernemers krijgen voorlichting over wat te doen bij branden en calamiteiten en hoe deze te voorkomen.
- Tegengaan van alcohol- en drugsmisbruik en gebruik van lachgas, vooral door jongeren, is

*GroenLinks zet in op
het voorkomen
van onveiligheid*

speerpunt van de gemeente. Samen met ouders en scholen stelt de gemeente een actieplan op.

- De gemeente maakt zich sterk voor snelle bemiddeling bij buurtproblemen. Hiervoor kunnen buurtgenoten bij conflicten of problemen een beroep doen op de buurtbemiddelaar.
- De coffeeshop blijft en de aanvoer wordt gereguleerd. Daarmee houdt de gemeente zicht op middelengebruik, verslavingsproblematiek en de kwaliteit van het aanbod.
- Kampen beperkt de tijden en plaatsen waar vuurwerk en carbid mogen worden afgestoken op en rond oudjaarsdag. Dit voorkomt de toenemende overlast en risico's voor mensen, dieren en het milieu.

WAAR NODIG REPRESSIE

Preventie gaat altijd voor. Maar wie over de schreef gaat, komt daar niet mee weg. Bij overtreding van regels en afspraken wordt gehandhaafd en waar nodig gestraft.

- De gemeente heeft voldoende toezichthouders en houdt toezicht op de vastgestelde regels.
- Handhavers houden zich verre van etnisch profileren.
- Ondernijning bestrijden krijgt meer prioriteit. Ondernijning is crimineel en is een groot risico voor een leefbare binnenstad en een gezond winkelgebied.
- De gemeente grijpt in bij het dumpen van afval.

DE WERELD HOUDT NIET OP IN KAMPEN

De wereld stopt niet bij de gemeentegrens van Kampen. GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente een steentje bijdraagt aan een eerlijke en duurzame wereld en zich medeverantwoordelijk voelt voor de wereld en al haar bewoners. Denk mondiaal, handel lokaal. We zoeken hierbij regionale samenwerking.

WE DENKEN NIET ALLEEN AAN ONSZELF

Er is maar één aarde. Daarom is het belangrijk dat we doen wat we kunnen om die aarde leefbaar te houden, hier en op andere plekken in de wereld, nu en voor de generaties na ons. De

*Er is maar één aarde,
dus we doen wat we kunnen
om die leefbaar te houden*

gemeente draagt samen met inwoners, bedrijven, organisaties en lokale teams bij aan duurzame consumptie en productie, efficiënt watergebruik en aan het terugdringen van ongelijkheid.

- De gemeente koopt al haar producten, haar diensten en haar werk duurzaam, diervriendelijk en Fairtrade in.
- Stedenbanden blijven actief als ze meerwaarde hebben voor de inwoners van Kampen en voor de partnergemeente en als ze passen bij de kernwaarden van onze gemeente. Het doel van stedenbanden is helder en wordt regelmatig getoetst.
- We voeren actief het gesprek over inclusie en discriminatie met onze partnergemeenten. Als dat niet kan of mag, is er geen ruimte voor een stedenband.

REGIONALE SAMENWERKING

GroenLinks kiest voor regionale samenwerking, als dit bijdraagt aan de kwaliteit van de dienstverlening door de gemeente en aan de kwaliteit van de leefomgeving. De gemeente zoekt samenwerking met de regio en blijft toch dicht bij de eigen inwoners.

- Bij samenwerking met private partijen, met andere gemeenten en in gemeenschappelijke regelingen houdt de Gemeenteraad zeggenschap over resultaten en financiën.
- Kampen benut optimaal de Europese fondsen voor de uitvoering van gemeentelijk en regionaal beleid. De gemeente werkt samen en overlegt veelvuldig met buurgemeenten en provincies bij ontwikkelingen in de regio die de kwaliteit van de leefomgeving versterken of bedreigen.

HET GEMEENTEHUIS

GroenLinks wil dat Kampen een open gemeente is, die haar inwoners een stem geeft in wat er gebeurt. Dat gaat om meer dan eens in de vier jaar stemmen. De rol van de gemeente moet anders: van 'alles-zelf-bedenken' naar mogelijk maken. Inwoners krijgen meer verantwoordelijkheden en dus ook meer te zeggen. Voor GroenLinks staan daarbij de belangen van inwoners voorop: het gaat om wat (groepen) inwoners kunnen en willen, niet om wat het gemeentebestuur wil. Inwoners moeten van meet af aan kunnen meepraten over hun woonomgeving en dan ook daadwerkelijk invloed hebben: 'beginspraak'.

Samen met inwoners wil GroenLinks zoeken naar een goede vorm voor zulke beginspraak. De gemeente neemt het uitgangspunt 'van buiten naar binnen' serieus. De ambities van de gemeente worden in samenspraak met inwoners geformuleerd en vastgelegd in duidelijke afspraken.

KLANTVRIENDELIJKE DIENSTVERLENING

Bereikbaarheid, toegankelijkheid en goede dienstverlening zijn van groot belang voor inwoners. Daarom hecht GroenLinks eraan, dat de gemeentelijke organisatie klantvriendelijk en open is.

Maatwerk is de norm. De medewerkers weten wat er leeft in Kampen.

Inwoners zijn tevreden over de diensten die andere instellingen voor de gemeente leveren, zoals leerlingenvervoer, thuiszorg, jeugdgezondheidszorg en WMO-voorzieningen.

Iedereen heeft gemakkelijk toegang tot informatie over de gemeentelijke dienstverlening. De

informatie is vraaggericht en gemakkelijk vindbaar. De gemeente biedt dienstverlening zoveel mogelijk digitaal aan. Mensen die behoefte hebben aan rechtstreeks contact en/of niet om kunnen gaan met de computer, blijven welkom aan het loket en worden ook daar snel en passend geholpen.

De gemeente stelt de gegevens die zij verzamelt beschikbaar als open data, die niet te herleiden zijn tot personen. Zo krijgen inwoners en bedrijven de kans om innovatieve toepassingen te ontwikkelen met overheidsdata.

- De gemeente communiceert in begrijpelijke taal met inwoners en reageert binnen afgesproken termijnen op vragen, verzoeken en bezwaren.
- Nieuwe inwoners krijgen een welkomstpakket dat hen wegwijs maakt in Kampen.
- In het belang van de inwoners zorgt de gemeente voor tevreden en betrokken ambtenaren en een goede werkomgeving. Hiertoe komt er een driejaarlijks tevredenheidsonderzoek.
- Efficiency en kwaliteit zijn bij alle gemeentelijke diensten uitgangspunt.
- De gemeente is uitstekend bereikbaar en toegankelijk voor inwoners.
- De gemeente informeert de bewoners over wat er in een jaar is bereikt en wat dat heeft gekost. De gemeente is open en transparant in (financieel) beleid; verantwoording afleggen is normaal.
- De gemeente Kampen is helder in waar ze voor staat, wat ze haar inwoners en ondernemers kan bieden en wat ze van hen verlangt.

DE GEMEENTE VERANDERT: INWONERS AAN ZET

Inwoners kunnen van het begin af aan meepraten over belangrijke beslissingen in hun woonomgeving: 'beginspraak'. Er is een goede balans tussen de verschillende belangen van inwoners, bedrijven en de gemeente. De gemeente denkt mee, maakt gebruik van de kennis die aanwezig is in de gemeente en zorgt ervoor dat regelgeving en bureaucratie niet in de weg staan van duurzame initiatieven. Plannen beginnen bij inwoners of de gemeente betreft inwoners zo snel mogelijk.

- Om zo veel mogelijk mensen actief te betrekken, experimenteert de gemeente met verschillende manieren van inspraak.
- De gemeente maakt openbaar welke plannen en ideeën inwoners en organisaties hebben ingediend en wat de gemeente daarmee heeft gedaan.
- Inwoners hebben de mogelijkheid om punten op de agenda van de gemeenteraad te zetten door middel van een 'burgerinitiatief'. De gemeente wijst hier actief op.
- De gemeente ontwikkelt nieuwe ideeën samen met inwoners. Meepraten en invloed uitoefenen begint in de wijken.
- De gemeente ondersteunt adequaat wat inwoners ondernemen in vrijwilligerswerk, wijkopbouw en burgerinitiatieven.

TRANSPARANT EN INTEGER BESTUUR

De gemeenteraad en het college moeten zich gedragen zoals past bij hun functie; integer en transparant en wars van (de schijn van) belangenverstrengeling.

Het vertrouwen in de democratie gaat de gemeente aan het hart. De gemeente zet zich ervoor in het vertrouwen in de politiek te vergroten. Raads- en collegeleden zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie.

- Openheid en betrouwbaarheid zijn vanzelfsprekend voor raads- en collegeleden en ambtenaren. Hetzelfde verwachten we ook van de partners waarmee de gemeente zaken doet. Dit

betekent: benoemen in plaats van verbloemen, problemen erkennen en niets toedekken, open en eerlijk handelen, zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie.

- Raad, college en ambtelijke organisatie laten in ieder geval één keer in een raadsperiode de integriteit doorlichten en bespreken de uitkomsten van dat onderzoek in de raad.
- GroenLinks is voor een transparante gemeente die open is over afspraken met projectontwikkelaars, makelaars en bouwondernemingen. De gemeente koppelt termijnen aan de afspraken. Wanneer de termijn is verstreken, vervallen de afspraken.

PERSONEELSBELEID EN INCLUSIVITEIT

In onze gemeente leven we samen. De gemeente waardeert verschillen en stimuleert het gesprek tussen mensen over wat hen verbindt en onderscheidt. In welzijns- en zorginstellingen, op scholen en verenigingen en in bejaardenhuizen voelt iedereen zich welkom.

Personeelsbestanden van de gemeente en gesubsidieerde instellingen worden steeds meer een afspiegeling van de lokale samenleving.

- De gemeente werkt alleen samen met organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving.
- Personeelsbestanden van de gemeente en gesubsidieerde instellingen worden steeds meer een afspiegeling van de lokale samenleving, met verschillende mensen die samenwerken.

A black and white photograph showing a hand holding a stack of Euro banknotes. The hand is positioned in the lower center, with fingers gripping the edges of the notes. The banknotes are slightly out of focus, but the text 'EURECO' and 'EKB' is visible on them. In the upper right background, a 10 Euro coin is clearly visible, showing the number '10' and the European Union flag. The overall scene suggests financial activity or the handling of money.

FINANCIËN

DUURZAME BEGROTING

Een gemeente is geen bedrijf. Financiële keuzes van de gemeenteraad dienen een algemeen belang. De uitgaven moeten goed zijn voor alle inwoners en voor de leefomgeving en ze moeten controleerbaar zijn.

De inkomsten van de gemeenten bestaan uit de uitkeringen van het gemeentefonds, inkomsten uit belastingen en uitkeringen van dividenden.

EERLIJK BIJDAGEN

Wij vinden dat iedereen een eerlijke bijdrage moet geven aan de samenleving. Daarvoor gelden drie uitgangspunten

- De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten
- De vervuiler betaalt;
- Er is ondersteuning voor duurzame projecten

DUURZAAM SLUITEND BEGROTEN

- De wethouder van GroenLinks nam de afgelopen bestuursperiode het voortouw om de begroting op orde te maken. Er is duidelijkheid over uitgaven en inkomsten, over noodzakelijke reserveringen én over risico's. Wij willen dat de begroting duurzaam sluitend blijft.
- Goede sturingsmogelijkheden.
- De begroting is geen dik boekwerk, maar digitaal beschikbaar en te begrijpen voor iedereen. We verantwoorden jaarlijks de plannen, de besteding van de middelen en de resultaten.
- We sturen op resultaten en geven geen blanco cheques: geen plan, geen budget.
- De interne Planning en Control cyclus is op orde: managers worden aangesproken op resultaten.
- Er is een actueel risicomanagement en er zijn beheersmaatregelen. Daarop is de risicobuffer gebaseerd en die passen we regelmatig aan. Wij kijken financieel verder vooruit dan 4 jaar.
- We hebben een actueel Integraal BeheerPlan: het meerjarig het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen staat daarin, zodat de kosten van noodzakelijk onderhoud gepland kunnen worden.
- Nieuwe projecten hebben geen financiële verrassingen: de kosten van onderhoud, personeel en overhead zijn mee begroot.
- Projecten worden meerjarig en realistisch begroot, zodat we niet onverwacht geconfronteerd worden met tekorten of overschotten. Daardoor wordt zo min mogelijk budget doorgeschoven naar volgende jaren.
- Leges en contributies zijn kostendekkend.
- We ontwikkelen een groen belastingbeleid: duurzaamheidsprojecten krijgen een aangepast legestartief. We stimuleren hiermee groene alternatieven bij evenementen, ondernemers en Energietransitie.
- We zorgen voor een behoedzaamheidsreserve om tegenvallers op te kunnen vangen, die ontstaan door de grilligheid van de uitkeringen van het gemeentefonds.
- De OZB houdt trend met de landelijke ontwikkelingen. Lage lokale lasten zijn geen doel op zich.
- Geen mens 'valt tussen wal en schip' geldt ook als we de begroting opstellen. Er wordt niet

bezuinigd op noodzakelijke uitgaven voor goede hulp, zorg en begeleiding en preventieve taken.

- De gemeente moet geen grootgrondbezitter zijn. Gronden waar geen bouwplannen voor zijn, worden verkocht. Gebouwen blijven alleen in eigendom als ze nodig zijn voor gemeentelijke organisaties. Bij de keuze voor verkoop van vastgoed is er aandacht voor behoud van erfgoed en voor duurzaamheid.
- We kijken kritisch naar het rendement van het Kampereiland. Het vermogen, gecombineerd met het rendement uit pacht, biedt nauwelijks voordelen, noch voor de gemeente noch voor de boeren. Het huidige systeem is financieel niet houdbaar en draagt niet bij aan de transitie naar biologisch boeren. We willen onderzoeken of de verkoop van grond aan boeren een oplossing kan bieden.
- Aandelen Vitens en Enexis worden verkocht. De opbrengst gaat in een revolverend fonds voor duurzaamheidsmaatregelen.
- We zetten ons in voor een eerlijke verdeling van het gemeentefonds. Voor uitvoeringstaken van het Rijk, bijvoorbeeld op het gebied van Jeugdzorg, Energietransitie en Inburgering, willen wij voldoende budget ontvangen.

STEM 16 MAART

**GROEN
LINKS
KAMPEN**

